LAUSUNTO

Syyttäjälaitos **2.4.2026** **SY/997/2026**

Eduskunnan hallintovaliokunnan lausuntopyyntö Hallituksen esityksestä (HE 16/2026) eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetuin lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta.

Syyttäjälaitos lausuu pyydettynä lausuntona seuraavaa:

1. Hallituksen esitykseen sisältyvä esitys poliisin reservin perustamisesta

Hallituksen esityksen mukaan perustettaisiin poliisin reservi, joka voitaisiin ottaa käyttöön hallituksen esityksessä tarkoitetuissa eräissä normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa tai puolustustilalain mukaisessa puolustustilassa. Tarkoituksena on näin turvata poliisin voimavarojen riittävyys kaikissa tilanteissa.

Erilaisissa poikkeusoloissa, joissa poliisin reservi voitaisiin esityksen mukaan ottaa käyttöön, myös rikosvastuun toteutumisen merkitys korostuu. Tehokas rikosvastuun toteuttaminen on poikkeusoloissa välttämätöntä. Syyttäjälaitoksen tehtävänä on rikosvastuun toteuttaminen ja se tapahtuu yhdessä poliisin kanssa. Ehdotettu poliisin reservi vähentäisikin painetta siihen, että poliisi joutuisi poikkeusoloissa siirtämään henkilöstöä juuri rikostutkintatehtävistä sellaisiin tehtäviin, joita poliisin reservin tehtäväksi on esityksen mukaan kaavailtu. Ehdotus poliisin reservin perustamisesta on Syyttäjälaitoksen näkemyksen erityisesti tästä näkökulmasta hyödyllinen ja kannatettava. Muutoinkin Syyttäjälaitos näkee esityksen hyödyllisenä.

LAUSUNTO

Syyttäjälaitos **2.4.2026** **SY/997/2026**

2. Poliisin reserviin nimettyjen rikosoikeudellisesta vastuusta

Ehdotetun poliisin hallinosta annettavan lain 15 n §:n mukaan ”*edellä 15 m §:ssä tarkoitettuja toimivaltuuksia käyttävän poliisin reserviin nimettyyn henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä”.* Esitutkintalain 2 luvun 4 §:n (erityiset tutkintajärjestelyt) mukaan syyttäjä johtaa esitutkintaa, jos poliisimiehen epäillään tehneen rikoksen virkatehtävän suorittamisen yhteydessä. Reservipoliisien toimivaltansa käyttöön liittyvät mahdolliset rikosepäilyt on myös käsiteltävä esitutkintalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla, koska poliisin reserviin nimitettävät henkilöt nimitetään määräaikaiseen poliisin virkasuhteeseen ja reservin tehtävät ovat poliisin tehtäviä, joista säädetään poliisilain 1 luvun 1 §:ssä. Syyttäjälaitos katsoo, että Hallintovaliokunnan tulisi mietinnössään lausua edellä esiin nostetusta rikosoikeudellisen vastuun toteuttamiseen liittyvästä kysymyksestä. Asia ei saisi jäädä tulkinnanvaraiseksi.

3. Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain muuttaminen

Tältä osin Syyttäjälaitoksella ei ole lausuttavaa.

Helsingissä 2.4.2026

Ari-Pekka Koivisto

LAUSUNTO

Syyttäjälaitos **2.4.2026** **SY/997/2026**

Valtakunnansyyttäjä

Tapio Mäkinen

Valtionsyyttäjä

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Tapio Mäkinen
Valtionsyyttäjä
Syyttäjälaitos
tapio.makinen@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Ari-Pekka Koivisto
Valtakunnansyyttäjä
Syyttäjälaitos
ari-pekka.koivisto@oikeus.fi